

Riigihangete Vaidlustuskomisjon  
Tartu mnt 85, Tallinn 10115

25.01.2024

Esitatud e-kirja teel

**AKTSIASELTS HELMES VASTUS VAIDLUSTUSELE**

**Riigihange:** „Äritegevuseks tegevusloa taotlemise ja majandustegevusteate esitamise analüüs ja arendus“ (viitenumber 271155)

**Vaidlustaja:** **Wisercat Estonia OÜ**  
Registrikood 14133207  
aadress Lelle 24, 11318 Tallinn

**Krabu Grupp OÜ**  
Registrikood 12249934  
Järvevana tee 9, 11314 Tallinn

**Lepinguline esindaja:** vandeadvokaat Erki Fels  
vandeadvokaadi abi Gregor Saluveer  
Advokaadibüroo PricewaterhouseCoopers Legal  
Tatari 1, 10116 Tallinn  
E-post [ee\\_menetlus@pwc.com](mailto:ee_menetlus@pwc.com)

**Hankija:** **Riigi Infosüsteemi Amet**  
Registrikood 70006317  
aadress Pärnu mnt 139a, 15169 Tallinn

**Hankija esindaja:** Nataly Sonk-Bahharev  
hankejurist  
E-post: [Nataly.Sonk-Bahharev@ria.ee](mailto:Nataly.Sonk-Bahharev@ria.ee)

**Kolmas isik:** **AKTSIASELTS HELMES**  
Registrikood 10364097  
aadress Lõõtsa 6, 11415 Tallinn

**Lepinguline esindaja:** vandeadvokaat Kadri Matteus  
Advokaadibüroo Matteus OÜ  
Tartu mnt 82, Tallinn 10112  
E-post [kadri@abmatteus.ee](mailto:kadri@abmatteus.ee)

**TAOTLUSED:**

1. Mõista Wisercat Estonia OÜ ja Krabu Grupp OÜ-lt välja AKTSIASELTS HELMES lepingulise esindaja kulud summas 1060 eurot.

## 1 ASJAOLUD

- 1.1 Riigi Infosüsteemi Amet (edaspidi ka **hankija**) korraldas raamlepingu „Riigiportaali arendus- ja hooldustööd“ (viitenumbri 251491) alusel minikonkursi „Äritegevuseks tegevusloa taotlemise ja majandustegevuste esitamise analüüs ja arendus“ (viitenumber 271155) (edaspidi ka **riigihange**).
- 1.2 09.01.2024 tunnistas hankija edukaks AKTSIASELTSI HELMES (edaspidi ka **kolmas isik**) pakkumuse 94,92 hindepunktiga. Wisercat Estonia OÜ ja Krabu Grupp OÜ (edaspidi ka **vaidlustaja**) pakkumusele omistati 92 hindepunkti.
- 1.3 Vaidlustajad esitasid 15.01.2024 vaidlustuse taotledes kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse kehtetuks tunnistamist argumendil, et nende pakkumust on hinnatud vastuolus hindamiskriteeriumitega.
- 1.4 VAKO teavitas 16.01.2024 kirjaga nr 12.2-10/8 hankijat ja kolmandat isikut vaidlustuse esitamisest ning andis vaidlustusele vastamiseks tähtaja 19.01.2024.
- 1.5 Hankija vastas vaidlustusele 19.01.2024. Kolmas isik, teadmata hankija põhjendusi ning vaidlustajate vaidluse all oleva proovitöö sisu, piirdus 19.01.2024 vastuses lühikese vastuväitega vaidlustusele.
- 1.6 Olles tutvunud vaidlustuse ja hankija seisukohaga, on Kolmas isik seisukohal, et hankija tegevus minikonkursi läbiviimisel on olnud õiguspärane, kooskõlas riigihangete seaduse ja raamlepinguga. Vaidlustuse rahuldamiseks puudub alus.

## 2 KOLMANDA ISIKU SEISUKOHT VAIDLUSTUSE OSAS

- 2.1 Vaidluse all oleva hindamiskriteeriumi ja -metoodika kohaselt antakse proovitöö projektiplaanile punkte alljärgnevalt:
- 2.1.1 20 p - Lahenduse loomise hinnanguline ajamaht, tööde järjekord ja ajakava on terviklikult läbimõeldud, realistlikud ja arusaadavad, arvestades funktsionaalseid ja mittefunktsionaalseid nõudeid. Ressursi kasutus on tööde juures selgelt ja arusaadavalt välja toodud. Pakutud projektiplaani on koheselt kasutatav. Hankijal on selgelt võimalik selle põhjal hinnata kaua lahenduse loomine aega võtab.
- 2.1.2 12 p - Lahenduse loomise hinnanguline ajamaht, tööde järjekord ja ajakava on olemas, aga vajavad mõningast täiendamist või selgitamist. Ressursi kasutus on tööde juures selgelt ja arusaadavalt välja toodud. Hankijal jääb ebaselgeks lahenduse loomisele kuluv aeg.
- 2.1.3 Seega, kui projektiplaanis olev ajamaht, tööde järjekord ja ajakava vajab kasvõi mõningast täiendamist või selgitamist, siis kehtiva hindamismetoodika järgi tuleb sellele anda 12 mitte 20 punkti. Vaidlustajate projektiplaani on vajanud täiendavat selgitamist, mistõttu on 12 punkti andmine kooskõlas hindamismetoodikaga ja riigihanke üldpõhimõtetega ning § 30 lg 9 p-ga 4.
- 2.2 **Vaidlustaja on kaotanud 8 punkti kriteeriumi „Proovitöö“ alamkriteeriumis 3 õiguspäraselt, kooskõlas hindamismetoodikaga**
- 2.2.1 Kolmas isik ei nõustu vaidlustaja vaidlustuse p-s 9 esitatud hinnanguga, et hankija põhjenduste esimesed laused ei ole põhjendused, mis käiks vaidlustaja proovitöö kohta. Kogu hankekomisjoni põhjendav osa on põhjendused ka juhul, kui osa sellest toetub hindamismetoodika sõnastusele.

Vaidlustajal ei ole võimalik valida, milline osa hankekomisjoni põhjendustest käib vaidlustaja proovitöö kohta ja milline mitte.

### 2.3 Vaidlustaja projektiplaani ei tulene selgelt, millal tööd üle antakse

- 2.3.1 Kolmas isik rõhutab, et proovitööd tuleb hinnata ja vaadelda tervikuna, mistõttu on äärmiselt oluline, et selle iga erinev osa läheks omavahel kokku ega tekitaks segadust. Pakkuja hoolsuskohustuse hulka kuulub selge ja üheselt mõistetava pakkumuse esitamine, mida vaidlustaja ei ole käesoleval juhul teinud.
- 2.3.2 On täiesti mõistetav, et hankekomisjonis tekitas segadust viide „sisulisele üleandmisele“ ilma, et see oleks sisustatud terminina proovitöös. Tegemist ei ole üldkasutuses oleva mõistega, mida hankekomisjon oleks pidanud ilma täiendava selgituseta mõistma. Hankija ise on RHAD-s terminoloogiliselt kasutanud „tööde lõpetamine“ (TK p 4.2), mistõttu „sisuline üleandmine“ ei pruugi olla iseenesest mõistetavalt tööde täielik lõpetamine. Hankija on siinkohal korrektselt tuvastanud segadust tekitava asjaolu proovitöös ning lähtudes hindamismetoodikast ka sellele vastavalt hindepunkte andnud.
- 2.3.3 Hankija on vaidlustuse vastuse p-s 2.4 selgitanud, et sisulise üleandmise kuupäevale järgnes ka viited jätkutegevustele, mistõttu on põhjendatud hankekomisjonil tekkinud ebaselgus tööde üleandmise ajahetke suhtes. Hankija on selgitanud täpsemalt p 2.5-2.10, miks on jäänud üleandmise kuupäev ebaselgeks lisaks selle sõnastuslikule poolele ning kolmas isik nõustub siinkohal hankija seisukohtadega täielikult.
- 2.3.4 Kolmanda isiku hinnangul ei nähtu hindamismetoodikast ka võimalust anda maksimaalseid punkte juhul, kui kasvõi üks element ideaalse töö kirjeldusest on puudu. Käesoleval juhul ei ole vaidlustaja täitnud kõiki 20 hindepunkti saamise eeldusi, mistõttu on asjakohane omistada sellele proovitööle 12 hindepunkti. Seda asjaolu on vaidlustaja ka ise kinnitanud vaidlustuse punktis 14 leides, et kui projektiplaani vajab mõningast täiendamist või selgitamist, siis tuleb omistada sellele 12 hindepunkti. Hankekomisjoni põhjendused on siinkohal korrektsed ning ka nende alusel omistatud hindepunktide arv kohane hindamismetoodikale.
- 2.3.5 Hankekomisjon on viinud hindamise läbi arvestades hindamismetoodikat, raamlepingut, RHS § 3 põhimõtteid ega ole teinud mistahes vigu hindamismetoodika tõlgendamisel. Seega ei ole ka põhjendatud vaidlustaja vaidlustuse punktides 11-14 märgitu.

### 2.4 Funktsionaalsete ja mittefunktsionaalsete nõuete kontroll on planeeritud projekti lõppu

- 2.4.1 Vaidlustaja on vaidlustuses selgitanud, et proovitööst tulenevalt arvestatakse tehnilise kirjelduse nõuetega kogu projekti vältel, kuid hankekomisjoni põhjendus seisneb tegelikult funktsionaalsete ja mittefunktsionaalsete nõuete kontrollimise ajahetkes. Asjaolu, et tööde tegemisel arvestatakse tehnilise kirjeldusega, on iseenesest mõistev. Küll aga oli hankekomisjonile probleemiks asjaolu, et nõuetele vastavuse kontrollimise ajahetk on sisuliselt projekti lõpus või isegi peale seda, mis tähendab, et paranduste tegemine võib võtta põhjendamatult kaua aega. Vastavustabelite abil toimuv kontroll on ka vaidlustaja enda kirjelduse kohaselt projekti lõpus ehk juurutuse faasis (vaidlustuse p 18), mistõttu jääb kolmandale isikule arusaamatuks vaidluse ese selles küsimuses.
- 2.4.2 Kolmas isik nõustub siinkohal ka hankija seisukohtadega vaidlustuse vastuse p-des 2.11-2.17. Hankija on korrektselt märkinud, et projektiplaani kohaselt toimub funktsionaalsete ja mittefunktsionaalsete nõuete kontroll alles peale projekti lõppu, mitte projekti vältel.
- 2.4.3 Kolmanda isiku hinnangu kohaselt on seega hankija põhjendused sisulised ja asjakohased – hankekomisjonil puudub võimalus lepingu perioodil kontrollida nõuetele vastavust selliselt, nagu

hankija on seda ette näinud ning vastavustabelite saamine alles projekti lõpus ei ole kooskõlas hankija ootusega. Eelnevast tulenevalt ei ole hankekomisjoni põhjendused objektiivselt ebaõiged.

- 2.4.4 Hankekomisjon on viinud hindamise läbi arvestades hindamismetoodikat, raamlepingut, RHS § 3 põhimõtteid, § 30 lg 9 p 4 ega ole teinud mistahes vigu hindamismetoodika tõlgendamisel. Seega ei ole ka põhjendatud vaidlustaja vaidlustuse punktides 15-19 märgitu.

**2.5 Vaidlustaja on jätnud tähelepanuta ülejäänud hankija põhjendused, mis olid samuti aluseks hindepunktide vähendamisele**

- 2.5.1 Kolmas isik pöörab ka tähelepanu asjaolule, et vaidlustaja ei ole vaidlustuses pidanud vajalikuks pöörata tähelepanu ülejäänud hankekomisjoni põhjendustele, mis on samuti olnud hindepunktide andmise aluseks. Kogu hankekomisjoni põhjendus on tervik ka olukorras, kus osaliselt sõnastatakse seda läbi hindamismetoodika sõnastuse. See aitab kõikidel osapooltel mõista, kas hinnang on kooskõlas hindamismetoodikaga.

- 2.5.2 Hankekomisjon on põhjenduses välja toonud, et "Hankijal jääb ebaselgeks lahenduse loomisele kuluv aeg". Tegemist on eraldiseisva alusega, mis on samuti põhjuseks hindamismetoodiliselt 12 hindepunkti andmisel. On täiesti asjakohane seisukoht, et kuivõrd proovitööst ei ole üheselt mõistevalt selge projekti lõpptähtaeg, siis ei ole ka arusaadav, kui kaua kulub realselt aega lahenduse loomisele. Hankija on sellele viidanud ka vaidlustuse vastuse p-s 2.2, jäädes selle selgituse juurde.

- 2.5.3 Põhjenduste oluline raskuskese seisneb asjaolus, et proovitöö "vajab mõningast täiendamist või selgitamist". Juba ainuüksi vaidlus ise kinnitab, et hankekomisjoni hinnang täiendamise ja selgitamise vajadusele on olemas – vaidlustaja on koguni kahel A4 leheküljel selgitanud oma pakkumuse sisu ja olemust, mis proovitööst puudusid. Hankija on samale asjaolule tähelepanu pööranud ka vaidlustuse vastuse p-s 2.17.

- 2.5.4 Hankekomisjon on ka põhjendanud, et tööde ajamaht, järjekord ja ajakava ei ole realistlik, lisaks sellele, et see pole arusaadav ja vajab täiendamist. Hankekomisjoni sellesisulisi põhjendusi on vaidlustaja vaidlustuses täielikult eiranud, kuid see ei tee neid olematuks. Hankekomisjoni hinnang ja põhjendused on tervik ning kui komisjon on leidnud, et lisaks muudele probleemidele ei ole kogu projektiplaan ka realistlik, siis on igati põhjendatud madalamate hindepunktide seadmine hindamismetoodika kohaselt. Hankija on sellele viidanud ka vaidlustuse vastuse p-s 2.2, jäädes selle selgituse juurde.

- 2.5.5 Hankija on viinud hindamise läbi arvestades hindamismetoodikat, raamlepingut, RHS § 3 põhimõtteid, § 30 lg 9 p 4 ega ole teinud mistahes vigu hindamismetoodika tõlgendamisel. Seega ei ole ka põhjendatud vaidlustaja vaidlustus ning see tuleb jätta rahuldamata.

**3 LEPINGULISE ESINDAJA KULUDE NIMEKIRI**

- 3.1 Kolmas isik taotleb vaidlustajatelt lepingulise esindaja kulude summas 1060 EUR (ilma km-ta) välja mõistmist. Kokku on lepinguline esindaja teinud tööd 6,5 h keskmise tunnihinnaga 163,08 eurot, millele lisandub käibemaks. Tööd on teinud vandeadvokaat Kadri Matteus ja büroo jurist Merily Rool.
- 3.2 Advokaadibüroo teise advokaadi/juristi tehtud töö on omistatav lepingulisele esindajale. Kohtupraktikas väljakujunenud põhimõtete kohaselt on lepingulisel esindajal lubatud kasutada õigusteenuse osutamisel sama büroo juristide abi ning advokaadibüroo teise advokaadi või juristi poolt tehtud töö on omistatav esindajale, kes lõppastmes esindatava nimel vastavad dokumendid kohtule esitas (vt nt 9.12.2021 RKKKo 1-20-2473, p 8; 10.05.2021 TlnRngKm 2-18-6875 p 14.1;

19.06.2017 TlnRngKm 2-14-58361 p 21; 09.11.2021 TlnRngKo 2-20-3645 p 21; 16.11.2017 TlnRnKo 3-16-137 p 14; 31.08.2017 TlnRnKm 3-17-1495 p 10, 7.04.2015. a TlnRKm 3-13-1612/54, p 13).

**3.3** Kolmanda isiku lepingulise esindaja detailne kulude nimekiri on lisatud lisana 1.

Lugupidamisega

*/digitaalselt allkirjastatud/*

Kadri Matteus  
vandeadvokaat  
AKTSIASELTS HELMES lepinguline esindaja

Lisad:

1. Aruanne